

Dywersyfikacja źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego, zwiększenie roli dochodów własnych, przyznanie powiatom władztwa podatkowego – to niektóre z postulatów Nadzwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich zawartych w stanowisku z 6 marca br.

Zgromadzenie przypomina w nim, że konstytutywną cechą samorządu terytorialnego jest jego samodzielność. Składa się na nią samodzielność ustrojowa, kompetencyjna oraz finansowa. Ta ostatnia oznacza odpowiednią wysokość środków przekazywanych poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego a także ich strukturę umożliwiającą prowadzenie niezależnej od administracji rządowej polityki finansowej. Jednak uchwalona w roku 2003 ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, choć odpowiadała ówczesnym potrzebom gmin i województw, to nie zapewniała powiatom ani właściwej struktury finansowania, ani też władztwa podatkowego.

- Kolejne lata spowodowały, że w coraz większym stopniu regulacje prawne rozmiękały się z potrzebami wydatkowymi jednostek samorządu terytorialnego – czytamy w stanowisku.

Starostowie przypominają, że korporacje samorządowe od wielu już lat wzywały do przeprowadzenia gruntownej reformy systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego. A konsekwentne ignorowanie tego głosu przez kolejne rządy zaowocowało obywatelską inicjatywą nowelizacji ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tzw. projekt 8 mld) – wniesioną już w poprzedniej kadencji Sejmu. Nie przyniosło to jednak oczekiwanych skutków. Także i w bieżącej kadencji Rada Ministrów przesądziła jednoznacznie o praktycznym zarzuceniu prac nad projektem.

- Obecna sytuacja budzi poważny niepokój. Z jednej strony faktycznie przy okazji przekazywania nowych zadań jednostki samorządu terytorialnego otrzymują środki na ich sfinansowanie (najlepszym przykładem jest tu projekt 500+); z drugiej strony planowane i dokonywane są zmiany powodujące znaczny uszczerbek w dochodach podsektora samorządowego sektora finansów publicznych – jak np. zmiana zasad naliczania kwoty wolnej od podatku PIT – wynika ze stanowiska.

ZPP ostrzega, że skoro samorząd terytorialny odpowiada za dostarczanie obywatelom przeważającej większości usług publicznych, to zmniejszenie jego dochodów będzie równoznaczne z ograniczeniem ilości i jakości świadczonych usług publicznych. Dlatego, aby uniknąć takiej sytuacji, podobnie jak ograniczenia absorpcji środków unijnych, uważa, że już teraz należy rozpocząć prace nad nowym systemem dochodów.

Przedstawia również propozycje, jak miałyby on wyglądać. W ocenie przedstawicieli powiatów system powinien on:

- przewidywać dywersyfikację źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego, tak aby zmniejszyć wrażliwość budżetów samorządowych na cykle koniunkturalne;
- zwiększyć rolę dochodów własnych, w tym zamienić udział w poszczególnych podatkach dochodowych na lokalny podatek dochodowy (tzw. PIT komunalny);
- przyznać powiatom władztwo podatkowe – zgodnie ze standardami wynikającymi z Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego;
- racjonalizować kształt obecnych nieefektywnych źródeł dochodowych, w szczególności zmienić konstrukcję opłat adiacenckich i opłaty planistycznej w ten sposób, by faktycznie stanowiły one realne źródło finansowania kosztów urbanizacji;
- powiązać wpływy z opłaty skarbowej z podmiotem wykonującym obciążoną tą opłatą usługę

Potrzebny jest nowy system dochodów JST

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: niedziela, 12, marzec 2017 17:27

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 1425

administracyjną;

- przewidywać sprawiedliwy system równoważący sytuację poszczególnych jednostek – z jednej strony zabezpieczając minimalny standard świadczenia usług na rzecz obywateli w całym kraju, z drugiej nie prowadząc do pozbawienia poszczególnych JST bodźców zachęcających do promowania rozwoju.

Zadaniem samorządu powinno być zapewnienie określonych usług na rzecz swoich obywateli. Nie powinno mieć natomiast żadnego znaczenia to, w jaki sposób i przy wykorzystaniu jakich jednostek zostanie to zorganizowane. - *Niestety przez minione lata bardzo często były uchwalane rozwiązania wręcz przeciwne – nakazujące tworzenie określonych jednostek organizacyjnych, czy zwiększenie wydatków płacowych. Uważamy zatem, że niezbędne jest dokonanie kompleksowego przeglądu prawa pod kątem takich przepisów i ich konsekwentne usunięcie* – podkreśla Ludwik Węgrzyn, prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich, starosta bocheński.